

**Bryssel den 16 juli 2026
(OR. en)**

12030/26

**JAI 1016
MIGR 207
ASIM 43
RELEX 1039
FRONT 138
FIN 1091
COHAFA 68
ECOFIN 1024
CADREFIN 341**

FÖLJENOT

från:	Europeiska kommissionens generalsekreterare, undertecknat av Martine DEPREZ, direktör
inkom den:	16 juli 2026
till:	Thérèse BLANCHET, generalsekreterare för Europeiska unionens råd
Komm. dok. nr:	COM(2026) 371 final
Ärende:	MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH RÅDET Tionde årsrapporten om faciliteten för flyktingar i Turkiet

För delegationerna bifogas dokument – COM(2026) 371 final.

Bilaga: COM(2026) 371 final

EUROPEISKA
KOMMISSIONEN

Bryssel den 16.7.2026
COM(2026) 371 final

**MEDDELANDE FRÅN KOMMISSIONEN TILL EUROPAPARLAMENTET OCH
RÅDET**

Tionde årsrapporten om faciliteten för flyktingar i Turkiet

Innehåll

1. Inledning	1
1.1 Turkiet och flyktingkrisen	1
1.2. EU:s hantering av krisen och inrättandet av faciliteten	2
2. Facilitetens funktionssätt	3
3. Den finansiella kapaciteten, varaktigheten och typen av finansiering	4
4. Genomförande av faciliteten	6
5. Övervakning, utvärdering och revision	15
6. Kommunikation och synlighet	16
7. Slutsatser och nästa steg	17

1. Inledning

Enligt artikel 8.1 i kommissionens beslut C(2015) 9500¹ (*beslutet*) ska kommissionen regelbundet informera Europaparlamentet och rådet om genomförandet av faciliteten för flyktingar i Turkiet (*faciliteten*). Enligt artikel 8.2 i beslutet ska kommissionen varje år lämna en rapport till Europaparlamentet och rådet om genomförandet av faciliteten. Den första årsrapporten om faciliteten offentliggjordes i mars 2017². Alla årsrapporter finns på webbplatsen för faciliteten. Denna tionde årsrapport bygger på uppgifter fram till och med januari 2026.

1.1 Turkiet och flyktingkrisen

På grund av sitt geografiska läge spelar Turkiet en central roll som mottagar- och transitland för flyktingar och migranter. Enligt uppgifter från de turkiska myndigheterna hade landet i januari 2026 tagit emot 2 339 543 syrier inom ramen för tillfälligt skydd och över 300 000 registrerade migranter, främst från Afghanistan, Irak, Iran och Somalia³⁴. Detta har haft en stor inverkan på värdsamhällena. Den långvariga närvaron av syriska flyktingar i Turkiet och de fortsatta irreguljära inresorna från Afghanistan till Turkiet utgör en allt större utmaning för den sociala sammanhållningen mellan flyktingar, migranter och värdsamhällena. Enligt uppgifter från de turkiska myndigheterna har över 600 000 syrier återvänt till Syrien efter Assadregimens fall i december 2024. UNHCR har övervakat det frivilliga återvändandet av över 453 000 syrier från Turkiet sedan den 8 december 2024 (per den 30 januari 2026). Detta innebär att det totala antalet frivilliga återvändanden till Syrien mellan 2016 och februari 2026 uppgick till omkring 1,3 miljoner. UNHCR närvarar vid gränspassagerna och har övervakat det frivilliga återvändandet genom enskilda intervjuer. De turkiska myndigheterna har understrukit att återvändandena ska vara frivilliga, säkra, värdiga och ordnade.

På den östra Medelhavsrutten fortsatte antalet upptäckter av olagliga gränspassager att sjunka totalt sett, vilket visar att samarbete kan ge resultat, även om riskerna inte har försvunnit. Av de personer som upptäcktes längs den östra Medelhavsrutten 2025 var de flesta afghaner (27 %), sudaneser (18 %), egyptier (16 %), bangladeshier (7 %) och syrier (6 %). Antalet irreguljära gränspassager av syriska medborgare har minskat kraftigt (–88 %). De främsta avreseplatserna längs rutten var Turkiet (62 %) och Libyen (38 %). Vid de yttre sjögränserna är situationen vad gäller riskerna och förlusten av liv fortfarande allvarig, och de organiserade kriminella nätverken utnyttjar ofta utsatta personer genom att underlätta irreguljära passager på trånga och undermåliga fartyg.

¹Kommissionens beslut C(2015) 9500 final av den 24 november 2015 om samordning av unionens och medlemsstaternas åtgärder genom en samordningsmekanism – flyktingfaciliteten för Turkiet.

² https://enlargement.ec.europa.eu/document/download/9dc8736f-c734-48be-8678-aca919a6a1bf_en.

³ <https://en.goc.gov.tr/irregular-migration>.

⁴Ett särdrag i det turkiska asylsystemet är att landet har undertecknat 1967 års New York-protokoll till Genèvekonventionen från 1951 med en reservation. Den övervägande majoriteten av flyktingarna i Turkiet kan därmed inte ansöka om fullvärdig flyktingstatus, utan enbart om villkorlig flyktingstatus. Om denna status beviljas begränsas vistelsen i landet till att gälla till den tidpunkt då en erkänd flykting vidarebosätts i tredjeland.

Turkiet fortsätter att göra mycket betydande insatser när det gäller att ta emot flyktingar och migranter samt tillgodose deras behov, och landet har upprepat sitt åtagande att genomföra uttalandet från EU och Turkiet den 18 mars 2016⁵ (*uttalandet*). Uttalandet fortsatte att ge konkreta resultat under 2025.

Inom ramen för det vidarebosättningsprogram enligt 1:1-principen som anges i uttalandet vidarebosattes fler än 44 046 personer från Turkiet till EU mellan april 2016 och december 2025. EU-medlemsstaterna har avbrutit vidarebosättningen från Turkiet till följd av regimskiftet i Syrien i december 2024. Det totala antalet personer som har återvänt till Turkiet från de grekiska öarna inom ramen för 1:1-principen sedan 2016 uppgår till 2 253. Eftersom de turkiska myndigheterna inte har återkallat sitt beslut från mars 2020 om att tillfälligt upphäva återvändandeinsatserna enligt uttalandet till följd av covid-19-pandemin har inga återvändandeinsatser genomförts sedan dess, trots upprepade begäranden från kommissionen och de grekiska myndigheterna.

Europeiska rådet enades i oktober 2020 om att lansera en positiv agenda för EU och Turkiet. Fyra prioriterade områden identifierades: i) förbättring av tullunionens funktionssätt och återupptagande av diskussionerna om dess modernisering, ii) migration och stöd till flyktingar, iii) högnivådialoger, samt iv) direkta personkontakter och rörlighet. Europeiska rådet upprepade vid sitt möte i juni 2021 att EU är berett att föra diskussioner med Turkiet på ett stegvist, proportionellt och reversibelt sätt för att öka samarbetet på ett antal områden av gemensamt intresse, enligt de villkor som fastställdes i mars 2021 och i tidigare slutsatser från Europeiska rådet. I det gemensamma meddelandet av den 29 november 2023 besvarades Europeiska rådets uppmaning av den 29–30 juni 2023 till den höga representanten och kommissionen att lägga fram en rapport om läget i förbindelserna mellan EU och Turkiet. I meddelandet presenterades flera förslag om att stärka förbindelserna, bland annat på området migrationshantering och ekonomiskt stöd till flyktingar och värdsamhällen. Två dialoger på hög nivå om migration och säkerhet mellan EU och Turkiet ägde rum i Bryssel i november 2023 och i Istanbul i juli 2025.

1.2. EU:s hantering av krisen och inrättandet av faciliteten

EU har sedan 2011 hjälpt Turkiet att ta emot över 3 miljoner flyktingar, främst från Syrien. Som svar på EU-medlemsstaternas uppmaning om en betydande ökning av det ekonomiska stödet för att hjälpa flyktingar i Turkiet inrättade kommissionen faciliteten för flyktingar i Turkiet genom kommissionens beslut av den 24 november 2015, ändrat den 10 februari 2016 samt den 14 mars och den 24 juli 2018. Faciliteten är en mekanism för att samordna användningen av de medel som ställs till förfogande, dels medel från EU-budgeten, dels ytterligare bidrag från medlemsstaterna som integreras i EU-budgeten i form av externa inkomster avsatta för särskilda ändamål⁶. Medlemsstaterna förband sig politiskt att

⁵ <http://www.consilium.europa.eu/sv/press/press-releases/2016/03/18-eu-turkey-statement/>.

⁶ Externa inkomster enligt artikel 21.2 b i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 av den 25 oktober 2012 om finansiella regler för unionens allmänna budget och om upphävande av rådets förordning (EG, Euratom) nr 1605/2002 (EUT L 298, 26.10.2012, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2012/966/oj>) för bidrag under 2016 och fram till den 1 augusti 2018 samt enligt artikel

tillhandahålla nationella bidrag som en del av den gemensamma överenskommelsen mellan EU:s medlemsstater och Europeiska kommissionen, som antogs den 3 februari 2016 och uppdaterades när facilitetens andra delutbetalning överenskomts⁷. I denna gemensamma överenskommelse fastställdes också villkorsramen.

Den 18 mars 2016 bekräftade stats- och regeringscheferna i EU:s medlemsstater och Turkiet sitt åtagande att genomföra sin gemensamma handlingsplan, och de enades också om ytterligare åtgärder för att fördjupa förbindelserna mellan EU och Turkiet och för att hantera migrationskrisen⁸. Turkiet och EU erkände samtidigt att ytterligare snabba och resoluta insatser var nödvändiga. Mer konkret innehöll det uttalande från EU och Turkiet som undertecknades den 18 mars 2016 uppmaningar om att få ett slut på den irreguljära migrationen från Turkiet till EU genom att förstöra smugglarnas affärsmodell och ge migranterna ett alternativ till att riskera livet samt om att påskynda genomförandet av faciliteten.

Sammanlagt anslogs 3 miljarder euro för facilitetens första delutbetalning (2016–2017)⁹, och ytterligare 3 miljarder euro gjordes tillgängliga för den andra delutbetalningen (2018–2019), vilket innebar att faciliteten totalt omfattade 6 miljarder euro. Detta belopp finansierades lika genom EU:s budget och medlemsstaternas bilaterala bidrag. Den 31 december 2020 hade kommissionen ingått kontrakt för hela driftsanslaget för faciliteten, och vid utgången av 2025 hade nästan 5,9 miljarder euro betalats ut.

2. Facilitetens funktionssätt

Faciliteten är en samordningsmekanism som möjliggör en snabb, verkningsfull och kostnadseffektiv mobilisering av de resurser som EU förfogar över för att stödja flyktingar i Turkiet, samtidigt som en sund ekonomisk förvaltning säkerställs. Faciliteten säkerställer att EU:s befintliga finansieringsinstrument utnyttjas optimalt, som humanitärt bistånd och/eller som utvecklingsbistånd, för att tillgodose såväl flyktingarnas som värdsamhällenas behov på ett övergripande och samordnat sätt¹⁰.

Facilitetens styrkommitté ger strategisk vägledning i fråga om prioriteringar, vilka typer av åtgärder som ska stödjas, belopp som ska anslås och finansieringsinstrument som ska mobiliseras samt villkoren för Turkiets fullgörande av sina åtaganden enligt EU:s och Turkiets gemensamma handlingsplan av den 29 november 2015 (*den gemensamma handlingsplanen*)¹¹.

21.2 a ii i Europaparlamentets och rådets förordning (EU, Euratom) 2018/1046 av den 18 juli 2018 om finansiella regler för unionens allmänna budget, om ändring av förordningarna (EU) nr 1296/2013, (EU) nr 1301/2013, (EU) nr 1303/2013, (EU) nr 1304/2013, (EU) nr 1309/2013, (EU) nr 1316/2013, (EU) nr 223/2014, (EU) nr 283/2014 och beslut nr 541/2014/EU samt om upphävande av förordning (EU, Euratom) nr 966/2012 (EUT L 193, 30.7.2018, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2018/1046/oj>).

⁷ <https://data.consilium.europa.eu/doc/document/ST-11329-2018-INIT/en/pdf>.

⁸ <http://www.consilium.europa.eu/sv/press/press-releases/2016/03/18-eu-turkey-statement/>.

⁹ De 3 miljarder euro som ställdes till förfogande var alltså utöver de 345 miljoner euro som kommissionen redan hade tilldelat Turkiet i samband med den syriska flyktingkrisen innan faciliteten började tillämpas, och var också utöver enskilda medlemsstaters bilaterala bistånd.

¹⁰ Kommissionens beslut C(2015) 9500 av den 24 november 2015, artikel 2 – Syftet med faciliteten.

¹¹ Se artikel 5.1 i kommissionens beslut C(2015) 9500, ändrat genom kommissionens beslut C(2016) 855.

Det är fortsatt viktigt att projekten inom ramen för faciliteten är hållbara och att ansvaret delas med de turkiska myndigheterna. Betydelsen av hållbarhet och effekter betonades både i rekommendationerna i Europeiska revisionsrättens andra särskilda rapport från april 2024 och i rekommendationerna från den oberoende slutliga utvärderingen av faciliteten från november 2025. De prioriterade områden som ska stödjas har valts utifrån en omfattande och oberoende behovsbedömning, som uppdaterades 2018.

Genom faciliteten samordnas finansiering från följande instrument för finansiering av yttre åtgärder¹²: i) humanitärt bistånd, ii) det europeiska grannskapsinstrumentet, iii) finansieringsinstrumentet för utvecklingssamarbete, iv) instrumentet för stöd inför anslutningen, och v) instrumentet som bidrar till stabilitet och fred. De åtgärder som finansieras med medel ur EU:s budget genomförs i enlighet med de finansiella regler och föreskrifter som gäller för budgeten, oavsett om anslagen utnyttjas genom direkt eller indirekt förvaltning. För att stödet ska omsättas i praktiken krävs att Turkiet strikt uppfyller sina åtaganden i den gemensamma handlingsplanen och uttalandet.

3. Den finansiella kapaciteten, varaktigheten och typen av finansiering

Den totala budget som samordnas genom faciliteten uppgår till 6 miljarder euro, mobiliserad i två delutbetalningar. Inom ramen för den andra delutbetalningen fortsätter genomförandet av elva projekt sedan de förlängts på grund av covid-19, jordbävningarna i februari 2023 och den fortsatt höga inflationen i Turkiet. Slutbetalningen inom sex projekt har ännu inte gjorts, och verksamheterna inom fem insatser har ännu inte slutförts.

Den första delutbetalningen uppgick till 3 miljarder euro, varav 1 miljard euro mobiliserades från EU:s budget och 2 miljarder euro från bilaterala bidrag från medlemsstaterna. Den andra delutbetalningen uppgick också till 3 miljarder euro, varav 2 miljarder euro kom från EU:s budget och 1 miljard euro från medlemsstaterna¹³.

När det gäller EU:s budgetmedel mobiliserades EU-budgetanslag på 1 miljard euro för perioden 2016–2017, varav 250 miljoner euro under 2016 och 750 miljoner euro under 2017. Av EU:s budgetanslag på 2 miljarder euro för perioden 2018–2019 mobiliserades 550 miljoner euro under 2018, medan återstoden mobiliserades under 2019.

Till facilitetens första delutbetalning bidrog medlemsstaterna med 677 miljoner euro 2016, 847 miljoner euro 2017, 396 miljoner euro 2018 och 80 miljoner euro 2019. Till den andra

¹²Bidragen från det europeiska grannskapsinstrumentet och finansieringsinstrumentet för utvecklingssamarbete överfördes till och genomfördes inom ramen för instrumentet för stöd inför anslutningen respektive unionsförvaltningsfonden för externa åtgärder. I princip genomfördes alla facilitetens bidrag till EU:s regionala förvaltningsfond för insatser med anledning av krisen i Syrien (från instrumentet för stöd inför anslutningen och i mindre utsträckning från finansieringsinstrumentet för utvecklingssamarbete) som icke-humanitärt bistånd.

¹³ <https://www.consilium.europa.eu/sv/press/press-releases/2018/06/29/facility-for-refugees-in-turkey-member-states-agree-details-of-additional-funding/>.

delutbetalningen bidrog medlemsstaterna med 68 miljoner euro 2018, 202 miljoner euro 2019, 265 miljoner euro 2020, 166 miljoner euro 2021 och 165 miljoner euro 2022, och de sista utbetalningarna på 134 miljoner euro gjordes under 2023. Medlemsstaternas bidrag gjordes direkt till EU:s budget i form av externa inkomster avsatta för särskilda ändamål och fördelades mellan budgetrubrikerna instrumentet för stöd inför anslutningen och humanitärt bistånd.

Det råder fortfarande en tillfredsställande balans mellan takten i medlemsstaternas betalningar av bidrag *till* faciliteten och takten i de utbetalningar *från* faciliteten som finansieras genom dessa medel.

Ytterligare EU-stöd till flyktingar i Turkiet utanför faciliteten

Under 2020 anslogs ytterligare 535 miljoner euro för att stödja humanitära insatser i Turkiet utanför ramen för faciliteten. Kontrakt ingicks för hela beloppet, som nu har utbetalats till fullo.

Efter Europeiska rådets slutsatser från juni 2021 mobiliserade kommissionen ytterligare 3 miljarder euro för flyktingar och värdsamhällen i Turkiet för 2021–2023 i syfte att säkerställa kontinuitet i stödet på de prioriterade områdena humanitärt bistånd, grundläggande behov, utbildning, hälsa, migrationshantering och gränskontroll. En betydande del av denna finansiering mobiliserades till jordbävningarna 2023, med ett totalt anslag på 355,6 miljoner euro för socioekonomiskt stöd och infrastruktur.

I februari 2024 beslutade Europeiska rådet att anslå ytterligare 2 miljarder euro för 2024–2027 för att upprätthålla ett effektivt migrationssamarbete med länder utanför EU, bland annat genom stöd till syriska flyktingar i Turkiet, i enlighet med en överenskommelse om att revidera den fleråriga budgetramen 2021–2027.

Vid Syrienkonferensen i maj 2024 utlovade kommissionen 1 miljard euro till stöd för flyktingar och värdsamhällen i Turkiet. I denna summa ingick 520 miljoner euro från den ordinarie budgeten för 2024 för att upprätthålla flyktingstödet samt en tidigareläggning av 480 miljoner euro från det ovan nämnda anslaget på 2 miljarder euro, vilket innebär att omkring 1,5 miljarder euro återstår för perioden 2025–2027. Paketet på 1 miljard euro omfattade fem åtgärder med inriktning på i) utbildning (80 miljoner euro), ii) grundläggande behov, hälso- och sjukvård, kommunala tjänster och social sammanhållning (421 miljoner euro), iii) migrationshantering och gränskontroll (398 miljoner euro), iv) avsättning för ett återupptagande av engagemang från Europeiska investeringsbankens sida som kan generera potentiella lån för flyktingrelaterade investeringar (75 miljoner euro) och v) humanitärt bistånd (26 miljoner euro).

Med utgångspunkt i detta åtagande planerade kommissionen ett omfattande åtgärdspaket inom ramen för den återstående budgeten för 2025–2027. Vid utgången av 2025 hade sammanlagt 1,311 miljarder euro anslagits och motsvarande finansieringsbeslut antagits. Av detta belopp anslogs 1,151 miljarder euro inom det fleråriga stödpaketet för 2025–2027. Detta täcker grundläggande behov som hälso- och sjukvård och utbildning (839 miljoner euro), stöd till

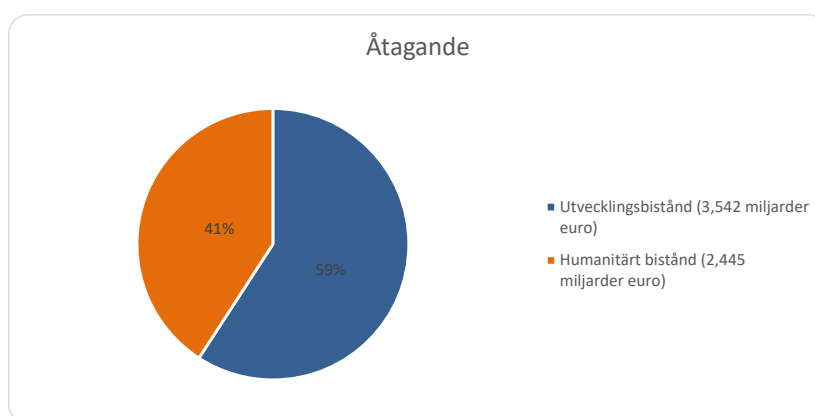
frivilligt återvändande (150 miljoner euro) och gränsförvaltning (161 miljoner euro). Vidare anslogs 160 miljoner euro separat för fortsatt integrerat utbildningsstöd inom programmet för främjande av integrationen av syriska barn i det turkiska utbildningssystemet (Piktes, *Promoting Integration of Syrian Kids into the Turkish Education System*) och 40 miljoner euro för humanitärt bistånd. Inom budgeten för 2027 återstår ett saldo på 195 miljoner euro att anslå under 2026.

Den totala summan som EU har anslagit till stöd för flyktingar och värdsamhällen i Turkiet uppgår sedan 2011 till 12,4 miljarder euro. Detta inbegriper 345 miljoner euro i flyktingstöd, som mobiliserades mellan 2011 och 2016, 6 miljarder euro inom ramen för faciliteten, 535 miljoner euro i överbrygningsbistånd under 2020, 3 miljarder euro i ytterligare finansiering under 2021–2023, 1 miljard euro 2024 och ytterligare 1,5 miljarder euro i bistånd fram till utgången av 2027.

4. Genomförande av faciliteten

Faciliteten genomförs i form av humanitärt bistånd och utvecklingsbistånd. Inom ramen för den första delutbetalningen anslogs nästan 1,4 miljarder euro för humanitärt bistånd och 1,6 miljarder euro för utvecklingsbistånd. Med tanke på den utdragna Syrienkrisen inriktades insatserna inom ramen för den andra delutbetalningen alltmer på socioekonomisk stödverksamhet och skapande av försörjningsmöjligheter. Inom ramen för den andra delutbetalningen anslogs nästan 1,06 miljarder euro för humanitärt bistånd och 1,9 miljarder euro för utvecklingsbistånd¹⁴.

När det gäller faciliteten i dess helhet ser fördelningen mellan humanitärt bistånd och utvecklingsbistånd ut på följande sätt i december 2025:

Fullständiga uppgifter om projekten finns i en tabell på internet¹⁵.

¹⁴Återstoden på 60 miljoner euro anslås för det administrativa och operativa stöd som tillhandahålls för att genomföra faciliteten.

¹⁵ https://enlargement.ec.europa.eu/enlargement-policy/turkiye/eu-support-refugees-turkiye_sv.

Stödet inom ramen för faciliteten är projektbaserat. Utbetalningarna beror på vilka framsteg som görs när det gäller att genomföra facilitetens insatser. Stöd från faciliteten ges till både flyktingar och värdsamhällen.

Det humanitära biståndet inom ramen för faciliteten syftar till att hjälpa de mest utsatta flyktingarna genom tillhandahållande av skydd och värdigt stöd där man tillgodoser grundläggande behov¹⁶. Det är också inriktat på att åtgärda luckor hos specialiserade organ och partner inom de prioriterade områdena hälsa och utbildning. EU:s humanitära bistånd grundas på det europeiska samförståndet om humanitärt bistånd från 2007¹⁷, där det slås fast att EU som humanitär aktör ska följa de humanitära principerna om humanitet, neutralitet, opartiskhet och oberoende, i enlighet med artikel 214 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt och förordning (EG) nr 1257/96 om humanitärt bistånd^{18,19}.

Inom ramen för facilitetens humanitära del har totalt 65 projekt genomförts via 21 partner inom såväl den första som den andra delutbetalningen. Dessa projekt omfattar åtgärder för grundläggande behov, skydd, utbildning och hälsa för de mest utsatta flyktingarna i Turkiet. Nästan 1,4 miljarder euro i humanitärt bistånd anslogs och kontrakterades, och 1,4 miljarder euro betalades ut inom ramen för den första delutbetalningen. När det gäller den andra delutbetalningen ingicks kontrakt för nästan 1,06 miljarder euro, varav 1,05 miljarder euro har betalats ut.

Utvecklingsbiståndet tillgodoser flyktingars långsiktiga behov inom områdena hälsa, utbildning och socioekonomisk utveckling, särskilt genom att ge dem tillgång till samhällsservice och försörjningsmöjligheter samt kommunal infrastruktur. Det är också inriktat på utsatta grupper och innefattar en genusaspekt i insatserna, till exempel skydd av kvinnor och flickor mot sexuellt och könsrelaterat våld samt bättre tillgång till vård för sexuell och reproduktiv hälsa.

Inom facilitetens utvecklingsdel gjordes fortsatt framsteg i genomförandet av 26 projekt för vilka kontrakt ingåtts inom ramen för den första delutbetalningen. Av dessa projekt genomfördes 15 inom ramen för EU:s regionala förvaltningsfond för insatser med anledning

¹⁶Totalt har 352 miljoner euro anslagits till skydd inom ramen för faciliteten, främst genom humanitärt bistånd. Åtgärderna har bland annat omfattat registrering och verifiering av flyktingar, förstärkande av den institutionella kapaciteten hos den turkiska myndighet som ansvarar för migrationshantering (*Presidency of Migration Management*) och riktade skyddsåtgärder för utsatta grupper. Skydd har även integrerats i grundläggande behov, hälsa och utbildning.

¹⁷Gemensam förklaring från rådet och företrädarna för medlemsstaternas regeringar.

¹⁸Rådets förordning (EG) nr 1257/96 av den 20 juni 1996 om humanitärt bistånd.

¹⁹Kommissionens humanitära bistånd bygger på årliga och landsspecifika humanitära genomförandeplaner. Samarbetet mellan kommissionen och dess partner på området humanitärt bistånd genomförs inom ramen för kommissionens ekonomiska och administrativa ramavtal med internationella organisationer respektive ramöverenskommelser om partnerskap med icke-statliga organisationer.

av krisen i Syrien, till ett totalt belopp på 293 miljoner euro, utöver de anslag som förvaltas direkt genom instrumentet för stöd inför anslutningen²⁰.

Av de sammanlagt 3,5 miljarder euro som avsatts för utvecklingsbistånd inom ramen för de båda delutbetalningarna utbetalades 3,4 miljarder euro till genomförandepartnerna²¹. I december 2025 hade 1,6 miljarder euro i utvecklingsbistånd anslagits och kontrakterats och 1,6 miljarder euro hade betalats ut inom ramen för den första delutbetalningen. Beträffande den andra delutbetalningen hade kontrakt ingåtts för 1,9 miljarder euro, varav mer än 1,8 miljarder euro hade betalats ut.

Facilitetens utvecklingsdel inbegriper elva pågående insatser.

Under 2025 fortsatte genomförandet av faciliteten att påverkas av den mycket höga inflationen i Turkiet samt växelkursrelaterade utmaningar.

Insatser inom ramen för faciliteten för varje prioriterat område

Framsteg som gjorts för varje prioriterat område inom ramen för facilitetens båda delutbetalningar rapporteras i övervakningsrapporterna för faciliteten²². Betydande framsteg har gjorts inom nedanstående prioriterade områden.

Utbildning

Totalt har 2,51 miljarder euro anslagits till utbildningsstöd inom ramen för faciliteten och ytterligare flyktingstöd. Inom facilitetens humanitära del har över 181 miljoner euro anslagits till utbildning.

Det fjärde villkorade kontantstödet för utbildning (CCTE IV) stöder inskrivning i skola samt skolgång för flyktingbarn genom utbetalningar till flyktingfamiljer en gång per månad, förutsatt att eleverna kommer till skolan regelbundet. Under 2025 gav CCTE IV-programmet stöd till upp till 540 292 utsatta flyktingbarn genom villkorliga kontantöverföringar för utbildning under förutsättning att barnen regelbundet gick i allmän skola. Sammanlagt har 1 054 173 barn fått kontantstöd för utbildning. Totalt har 49 418 flyktingbarn i riskzonen erhållit skyddstjänster genom den turkiska regeringens centrum för sociala tjänster och turkiska Röda halvmånens samlingslokaler. Sammanlagt har 61 318 remisser gjorts inom ramen för CCTE IV-programmet.

I september 2025 justerades återigen nivåerna för kontantstöd (i fråga om turkiska lira) för att mildra den höga prisinflationens negativa effekter. Antalet elever som fick hjälp från

²⁰De medel från instrumentet för stöd inför anslutningen som samordnas inom faciliteten förvaltas enligt reglerna för externa åtgärder i del II avdelning IV i budgetförordningen samt enligt budgetförordningens tillämpningsföreskrifter.

²¹I detta belopp ingår även utbetalningar inom projekt som genomförs av EU:s regionala förvaltningsfond för insatser med anledning av krisen i Syrien, men som ännu inte belastat EU:s budget.

²²https://enlargement.ec.europa.eu/enlargement-policy/turkiye/eu-support-refugees-turkiye_sv.

programmet minskade dock något under året på grund av återvändandena till Syrien, ekonomiska svårigheter och de turkiska myndigheternas strikta tillämpning av det adressbaserade verifikationssystemet. Inom detta system riskerar familjer som lever under tillfälligt skydd och som har ändrat bosättning utan förhandsgodkännande från myndigheterna (provinsdirektoraten för migrationshantering) att få sin status tillfälligt upphävd. Detta leder i sin tur till att de utesluts från program för socialt stöd.

Utbildningsministeriets genomförande av den andra fasen av facilitetens flaggskeppsprogram (Piktes II), för vilket budgeten var totalt 400 miljoner euro, avslutades i januari 2023. Programmet efterträddes av Piktes+²³, med en total budget på 300 miljoner euro som finansierats genom ytterligare stöd till flyktingar i Turkiet. Piktes+ avslutades i sin tur i oktober 2025. För att betala lärarlöner kompletterades Piktes+ i januari 2025 med ett nytt kontrakt på 80 miljoner euro – Piktes+ del II. I september 2025 döptes detta kontrakt om till Piktes IV och fick ett tillägg på 160 miljoner euro, vilket innebar att det totala värdet uppgick till 240 miljoner euro. Under 2026 tillkommer ännu ett tillägg på totalt 180 miljoner euro, och det totala beloppet för Piktes IV kommer då att uppgå till 420 miljoner euro.

Det övergripande målet för EU:s flyktingstöd på detta prioriterade område var fortsatt att integrera alla flyktingbarn i det turkiska formella utbildningssystemet, kompletterat med att nå ut till barn som inte går i skolan och skapa säkra vägar till lärande, samt förbättra läranderesultaten. Under läsåret 2024/2025 skrevs 938 610 flyktingbarn in i formell utbildning i Turkiet. Detta innebär att det fortfarande är över 225 000 barn som inte går i skolan, vilket utgör en ihållande klyfta i tillgången (utbildningsministeriet, 2025). Den omfattande inskrivningen har också satt stort tryck på Turkiets offentliga utbildningssystem, som har varit tvunget att investera stort i utbildningsinfrastruktur, lärare och stödtjänster för att inrymma dessa elever.

Antalet flyktingar och elever från värdsamhällena som fick stipendier med stöd från faciliteten för att delta i yrkes- eller högskoleutbildning uppgick till 72 331 stycken. De flesta av dessa elever var flyktingar och balansen mellan könen bibehölls. Med hjälp av projekt som har bidragit med stöd till högre utbildning sedan facilitetens början har 7 156 studenter inom högre utbildning tilldelats stipendier. Av dessa har 4 337 gått till syriska studenter, 178 till andra studenter än syrier och 2 641 till turkiska studenter.

Faciliteten har också fortsatt att stödja utvecklingen av utbildningsinfrastruktur och hjälpt till att minska överbeläggningen i skolorna. Betydande framsteg har gjorts i fråga om antalet utbildningslokaler som uppgraderats och färdigställt. Ett exempel på en lyckad uppgradering är installationen av 8 700 interaktiva skrivtavlor i grund- och gymnasieskolor. Hittills har över 17 726 lokaler uppgraderats med stöd från faciliteten.

Vidare har 214 skolor uppförts och undervisning inletts inom ramen för projekten ”Education for All in Times of Crisis” och ”Education Infrastructure for Resilience”. Solpaneler som

²³”Promoting Inclusive Education for Kids in the Turkish Education System” (Piktes+).

installerats på skoltaken genererar energi till 50 skolor och åtgärder för förbättrad energieffektivitet har slutförts för 41 skolor.

Under 2024 ingicks kontrakt för att hjälpa till att återuppbygga utbildningsinfrastrukturen i Turkiet efter jordbävningarna i februari 2023. Dessa medel syftar till att öka tillgången till utbildning för både flyktingar och värdsamhällen.

Skydd

Totalt har 392 miljoner euro anslagits för skydd inom ramen för faciliteten samt ytterligare flyktingstöd, framför allt genom projekt som ingår i den humanitära delen.

Genom den humanitära delen av faciliteten har stöd tillhandahållits för registrering och verifiering av flyktingar för att de ska kunna legalisera sin status i Turkiet och för att hjälpa dem att få tillgång till tjänster. Den humanitära delen har bidragit med stöd till registreringsarbetet inom den turkiska myndighet som ansvarar för migrationshantering och stärkt landets institutionella och tekniska kapacitet. Utöver fristående skyddsåtgärder för att täppa till luckor, tillgodose särskilda behov och ta hand om utsatta har skyddet även införlivats i de andra pelarna i strategin för humanitärt bistånd (grundläggande behov, hälsa och utbildning). Det allmänna syftet är att bättre hantera flyktingars utsatta situation, legalisera deras status och få dem att ta del av ett bredare nätverk av tjänster som tillhandahålls av offentliga myndigheter, FN och icke-statliga organisationer. Under rapporteringsperioden inriktades stödet fortfarande på de mest utsatta grupperna (t.ex. säsongsarbetare inom jordbruket och viktiga flyktinggrupper²⁴). De projekt som finansierades via EU:s regionala förvaltningsfond för insatser med anledning av krisen i Syrien innefattade dessutom stöd till medborgarcentrum som tar emot flyktingar och vidarelussning av utsatta flyktingar till lämpliga organ.

Hälsa

Totalt har 1,24 miljarder euro anslagits till hälso- och sjukvårdsstöd inom ramen för faciliteten och ytterligare flyktingstöd.

Den främsta pelaren i facilitetens finansiering är Sihhat-projektet, som stöder migranternas hälsa i Turkiet. Projektet har finansierats genom fyra på varandra följande anslag: 300 miljoner euro 2016, 210 miljoner euro 2020, 210 miljoner euro 2023 och 50 miljoner euro 2024. Sihhat stöder det turkiska hälsoministeriets insatser för att ge alla flyktingar gratis och rättvis tillgång till hälso- och sjukvård. Totalt har 182 vårdcentraler för migranter varit verksamma i 32 provinser, och 3 500 anställda inom hälso- och sjukvården (varav över 76 % med syriskt ursprung) har arbetat vid EU-stödda anläggningar. Genomförandet av Sihhat III kommer att pågå fram till

²⁴Här ingår flyktingar som är bosatta i de provinser som drabbades hårdast av jordbävningarna 2023 och utsatta flyktingar och migranter med särskilda skyddsbehov (t.ex. ensamhushåll, personer med funktionsnedsättning, personer som utsatts för könsrelaterat våld och hbtqi+-personer) vilket även omfattar uppskattningsvis 300 000 barn som inte går i skolan.

slutet av 2026. Sihhat III säkerställer att flyktingar kommer att fortsätta att få hälso- och sjukvård tack vare ytterligare EU-stöd på 190 miljoner euro för 2026 och 2027.

De två sjukhus som finansierades genom faciliteten – Dörtyol/Hatay och Kilis – har varit i full drift sedan 2022 och har tillhandahållit viktig hälso- och sjukvård i efterdyningarna av jordbävningarna 2023, när båda sjukhusens kapacitet ökades till 400 sängplatser. Faciliteten fortsätter dessutom att bidra till uppförandet och renoveringen av vårdcentraler för migranter, anskaffandet av medicinsk utrustning och mödraartiklar samt renoveringen av fysioterapianläggningar och rehabiliteringsenheter, som ett komplement till Sihhat. Under 2025 inleddes uppförandet av 26 vårdcentraler, samtidigt som medicinsk utrustning till ett värde av 8,1 miljoner euro levererades till 59 olika sjukhus.

När det gäller humanitärt bistånd fortsätter omfattande och livräddande bistånd att tillhandahållas utsatta flyktingar med funktionsnedsättning i Reyhanlı/Hatay och Gaziantep. I biståndet ingår direkta tjänster för fysisk rehabilitering samt stöd för psykisk hälsa och psykosocialt stöd. Dessutom tillhandahålls proteser, ortoser och andra hjälpmedel.

Kommunal infrastruktur

Totalt har 509 miljoner euro anslagits till stöd för kommunal infrastruktur inom ramen för faciliteten och ytterligare flyktingstöd.

Faciliteten hjälper en rad olika kommuner genom att tillhandahålla grundläggande kommunala tjänster, inbegripet vattenförsörjning, sanitet och hantering av fast avfall. Den stöder också lokal infrastruktur genom att tillhandahålla rekreationstjänster. När det gäller fritidsanläggningar har uppförandet av 23 anläggningar (ungdomscentrum, fotbollsplaner och tennisbanor) slutförts och ytterligare åtta idrottshallar ska upphandlas i april 2026. I provinserna Adana, Konya, Kahramanmaraş, Kayseri och Osmaniye har 13 kontrakt för uppförande av större vattenverk och infrastruktur för fast avfall (under Världsbankens förvaltning) slutförts. I Gaziantep och Sanliurfa har ytterligare tre kontrakt för vattenverk (som förvaltas av *Agence Française de Développement*) slutförts, medan genomförandet av andra projekt fortsätter i Kilis, Şanlıurfa, Gaziantep, Mersin, Mardin, Adıyaman, Malatya och Hatay.

Grundläggande behov och socioekonomiskt stöd

Sammanlagt har 4,38 miljarder euro anslagits för grundläggande behov och socioekonomiskt stöd inom ramen för faciliteten och ytterligare flyktingstöd.

Syftet med insatserna på detta prioriterade område är att hjälpa till att tillgodose de mest utsatta flyktingarnas grundläggande behov och stärka flyktingars återhämtningsförmåga och självständighet. Detta bör möjliggöra en successiv övergång från beroendet av socialt stöd till ökad självständighet och bättre försörjningsmöjligheter.

Facilitetens stöd till grundläggande behov har resulterat i att över 2,6 miljoner flyktingar har fått direkt stöd som gör att de kan leva ett värdigt liv. Fram till juli 2023 hade den största delen av stödet tillhandahållits via det sociala nödskyddsnätet, ett program för socialt stöd som ger kontantstöd varje månad via ett betalkortssystem till fler än 1,6 miljoner flyktingar.

Inom ramen för facilitetens andra delutbetalning har genomförandet av ett direkt bidrag på 245 miljoner euro från familje- och socialministeriet slutförts. Detta bidrag gjorde det möjligt att tillhandahålla ett månatligt ekonomiskt stöd liknande det sociala stöd som utsatta personer får inom ramen för Turkiets sociala trygghetssystem, dvs. det kompletterande sociala nödskyddsnätet. Projektet löpte parallellt med det sociala nödskyddsnätet och gav stöd till hushåll med ensamstående föräldrar, äldre personer och personer med funktionsnedsättning, däribland personer med svår funktionsnedsättning. Under 2024 säkerställdes kontinuiteten i programmen för det kompletterande sociala nödskyddsnätet och det sociala nödskyddsnätet genom de 3 miljarder euro i ytterligare flyktingstöd som mobiliserades för 2021–2023²⁵ utanför ramen för faciliteten. Båda programmen har sedan dess slagits samman till ett enda kontrakt. I juli 2023 undertecknades detta nya kontantstödsprogram för det sociala skyddsnätet för flyktingar i Turkiet (SSN, *Social Safety Net for Refugees in Türkiye*) (781 miljoner euro) med familje- och socialministeriet. I och med det övergick det sociala nödskyddsnätet från humanitärt bistånd till mer långsiktigt utvecklingsbistånd. Det nuvarande programmet (SSN), vars budget ökade till 906 miljoner euro i november 2025, hjälper nästan en miljon flyktingar att tillgodose sina grundläggande dagliga behov. En betydande minskning av antalet förmånstagare noterades till följd av det frivilliga återvändandet och uppdateringar av metoden för målinriktning. Antalet SSN-ärenden uppgick till omkring 1,4 miljoner i januari 2025, men hade därefter sjunkit till 972 000 i december 2025, en nedgång på över 40 %.

Man fortsätter att tillhandahålla ytterligare socioekonomiskt stöd till flyktingar för att underlätta deras tillträde till arbetsmarknaden. Både utbuds- och efterfrågesidan på arbetsmarknaden omfattas av EU:s strategi för detta prioriterade område. Yrkesutbildning är en av de huvudsakliga stödtyperna och omfattar bland annat korta yrkesutbildningar (även utbildning på arbetsplatsen), utbildning i mjuka färdigheter, yrkesvägledning, stödtjänster och hjälp med arbetstillstånd.

Omkring 85 000 deltagare var registrerade på kortsiktiga fortbildningskurser, varav 78 500 (hälften av dem kvinnor) slutförde utbildningen. Dessutom skapades över 37 000 nya eller förbättrade arbetstillfällen av företag som bildades eller utvidgades med hjälp av EU-stöd²⁶.

²⁵ Commission Implementing Decision on the financing of the individual measure for the delivery of cash support to the most vulnerable refugees in Türkiye for 2022 and 2023 (C(2022) 7822 final) (inte översatt till svenska) av den 4 november 2022 och Commission Implementing Decision on the financing of the individual measure to continue support for basic needs and transition to livelihoods opportunities for refugees in Türkiye in 2022 (C(2022) 8887) (inte översatt till svenska) av den 7 december 2022.

²⁶ WB ISDEP II-data (IPA/2020/417-830) har uteslutits på grund av datafel som man försöker åtgärda genom SUMAR.

Vad gäller programmets andra huvudsakliga del ligger fokus på att etablera nya företag och att hjälpa befintliga företag att expandera genom materiellt och icke-materiellt stöd i syfte att förbättra skapandet av formella arbetstillfällen. Projektet för sysselsättningsstöd och projektet för övergång till arbetsmarknaden (ÍSDEP I och ÍSDEP II), som genomförs i samarbete med den turkiska arbetsförmedlingen (İŞKUR) och generaldirektoratet för internationell arbetskraft vid arbets- och socialministeriet, ska främst bidra till att öka formella anställningar av flyktingar och invånare i värdsamhällen. ÍSDEP I slutfördes framgångsrikt 2024. Genom projektet ges bidrag till företagare, däribland utbildning i entreprenörskap, samt materiellt och icke-materiellt stöd till både flyktingar och värdsamhällen i nära samarbete med Turkiets utvecklingsorganisation för små och medelstora företag (KOSGEB) och Turkiets utvecklings- och investeringsbank (TKYB) i syfte att skapa arbetstillfällen.

Projektet för att stärka företags förmåga till hållbar socioekonomisk integration (Enhancer-projektet) och projektet för socialt entreprenörskap, egenmakt och sammanhållning i flyktinggrupper och värdsamhällen i Turkiet delar samma syfte och genomförs i samarbete med industri- och teknikministeriet. Ytterligare projekt pågår för yrkesutbildning, lärlingsutbildning och sysselsättning inom jordbruket. Dessutom ingicks även kontrakt för socioekonomiskt stöd under 2024. Några av dessa kontrakt syftar till att förbättra hållbara försörjningsmöjligheter och formella anställningar för flyktingar och värdsamhällen i områden som drabbades av jordbävningarna i februari 2023.

Migrationshantering

Totalt har 1,19 miljarder euro anslagits till stöd för migrationshantering inom ramen för faciliteten och ytterligare flyktingstöd²⁷.

Två projekt som uppgick till totalt 80 miljoner euro och som finansierades inom ramen för den första delutbetalningen har slutförts. Genom det första projektet betalades EU-stöd ut för att stärka den turkiska kustbevakningens sök- och räddningskapacitet, och det andra projektet syftade till att stödja den turkiska myndighet som ansvarar för migrationshantering i hanteringen av återvändanden från EU.

Tre projekt till ett sammanlagt värde av 30 miljoner euro inom ramen för ytterligare flyktingstöd fortsatte att genomföras under 2024 i syfte att i) stärka kapaciteten hos den turkiska myndighet som ansvarar för migrationshantering för att motarbeta irreguljär migration, ii) förbättra samarbetet mellan tjänsterna för gränsförvaltningsorgan på flygplatser, och iii) fortsätta att ge operativt stöd till hanteringen av särskilda förvarsanläggningar.

Ett kontrakt på 220 miljoner euro för projektet för förstärkning av Turkiets östra och sydöstra gräns inklusive gränsövergångsställen till lands (SAFE), som undertecknades i december 2023, har pågått sedan 2024. Det syftar till att ytterligare stärka gränsförvaltningen vid Turkiets östra

²⁷Detta omfattar inte de 150 miljoner euro som anslagits inom ramen för instrumenten för GD migration och inrikes frågor.

och sydöstra gräns genom installation av modern kommunikations- och övervakningsutrustning samt smart belysningsutrustning.

Inom ramen för det ytterligare stödet till flyktingar anslogs 398 miljoner euro i finansieringsbeslutet från 2024 till stöd för Turkiets migrations- och gränsförvaltningskapacitet. Detta anslag ska främst användas till i) frivilliga återvändanden till ursprungsländerna, ii) stärkta förfaranden för internationellt och tillfälligt skydd, iii) förhindrande av smuggling av migranter, iv) säkerhet vid land- och sjögränser v) reguljär migration, och vi) ett tillägg på 50 miljoner euro till SAFE. Under 2025 ingicks kontrakt för hela beloppet på 398 miljoner euro.

Däri ingick ett projekt på 95 miljoner euro för att stärka de nationella mekanismerna för frivilliga, säkra, värdiga och ordnade återvändanden till Syrien, som lanserades i augusti 2025. Projektet genomförs av UNHCR och syftar till att i) höja kapaciteten vid den turkiska myndighet som ansvarar för migrationshantering när det gäller att behandla fall av frivilligt återvändande i linje med internationella standarder, ii) utöka UNHCR:s oberoende övervakning av återvändandena, och iii) tillhandahålla engångsstöd för transport till syrier som har ansökt om frivilligt återvändande (omkring 190 000 personer under tre år, fram till augusti 2028). I december 2025 hade 16 752 återvändande personer fått kontantstöd för transport inom ramen för projektet.

Dessutom medför ett finansieringsbeslut från 2025 i) ett första tillägg (på 150 miljoner euro) till pilotprojektet för att underlätta säkra, ordnade, frivilliga och värdiga återvändanden av syriska flyktingar, och ii) ett andra tillägg (på 161 miljoner euro) till SAFE för att slutföra installationen av alla övervakningssystem längs Turkiets gränser mot både Iran och Irak. SAFE-projektet är tänkt att slutföras i slutet av 2028 och har efter detta senaste tillägg en sammanlagd budget på 431 miljoner euro.

Genusaspekter inom facilitetens projekt

EU:s tredje handlingsplan för jämställdhet – ”Together towards a gender equal world 2021–2025” – fortsätter att vägleda genomförandet av facilitetens insatser. Främjande, skydd och förverkligande av mänskliga rättigheter för alla kvinnor och flickor samt jämställdhet och kvinnors och flickors egenmakt var fortsatt prioriterade områden under 2025. Könrelaterade överväganden integrerades i alla projekt inom faciliteten och har övervakats kontinuerligt med hjälp av uppdelade uppgifter (76 indikatorer).

Faciliteten har avsevärt ökat kvinnors anställbarhet. Över 39 000 kvinnor har slutfört en kortvarig yrkesutbildning, omkring 68 000 kvinnor har fått hjälp av arbetsförmedlingstjänster och mer än 4 000 kvinnoägda företag har tagit emot rådgivning eller ekonomiskt stöd. Faciliteten har gett flyktingkvinnor språkkurser i turkiska, vilka fullföljdes av omkring 37 000 flyktingkvinnor i vuxen ålder. Dessutom har omkring 55 000 flyktingflickor gått i förskola genom de projekt som finansieras genom faciliteten, och utbildningsstipendier har delats ut till 38 000 kvinnliga studenter. Över två tredjedelar av de lärare och den utbildningspersonal som deltar i faciliteten är kvinnor. Programmet för kontantöverföringar omfattar i nuläget 700 000

kvinnliga flyktingar. Dessutom får familjerna till 200 000 kvinnliga studenter för närvarande villkorade kontanta medel som utbildningsstöd. Omkring 700 000 kvinnliga flyktingar har, utöver programmen för kontantstöd, erhållit remisstjänster för skydd, och cirka en miljon kvinnliga flyktingar har erhållit skyddstjänster genom projekt som finansieras genom faciliteten.

5. Övervakning, utvärdering och revision

Under 2025 fortsatte rapporteringen om facilitetens resultat att baseras på facilitetens resultatram²⁸ och förändringsteorin²⁹. Den 14:e övervakningsrapporten för faciliteten offentliggjordes i januari 2026 och finns tillgänglig på kommissionens webbplats³⁰.

I slutet av 2024 ingick kommissionen ett nytt kontrakt (SUMAR) för att säkerställa att facilitetens system för övervakning och datahantering fortsätter i enlighet med det första kontraktet för tekniskt bistånd (SUMAF)³¹. Inom ramen för det ursprungliga SUMAF-kontraktet³², som löpte ut i december 2024, utfördes sammanlagt 127 övervakningsuppdrag (som täcker fyra tillfälliga uppdrag), medan 20 uppdrag slutfördes 2025 inom ramen för det nya SUMAR-kontraktet. Alla produkter tillhandahölls i tid och var av god kvalitet under SUMAR-kontraktets första år. Under 2025 genomförde EU:s delegation i Turkiet och SUMAR sammanlagt sju övervakningsbesök vid särskilda förvarsanläggningar inom ramen för det operativa bidraget till den turkiska myndighet som ansvarar för migrationshantering³³.

Europeiska revisionsrätten publicerade sin andra effektivitetsrevision av faciliteten i april 2024. Revisionsberättelsen – som bland annat innehåller revisionsrättens slutsatser och rekommendationer – och kommissionens svar, offentliggjordes den 24 april 2024 och finns tillgänglig på internet³⁴. En av revisionsrättens viktigaste rekommendationer var att kommissionen ska förbättra mätningen av facilitetsprojektens effekter samt påbörja en diskussion med medlemsstaterna och de turkiska myndigheterna om hur man kan säkerställa att projekten fortsätter att vara hållbara.

I september/oktober 2025 genomfördes, med stöd av SUMAR-tjänsterna, en bedömning av effektiviteten i provinserna genom 38 diskussioner i fokusgrupper och 25 intervjuer med viktiga uppgiftslämnare i flera provinser för att mäta facilitetens resultat. Delegationen begärde uppgifter från tidigare Piktes-projekt och för även diskussioner med utbildningsministeriet om

²⁸ https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/document/download/23babb53-e316-4361-b373-78f0ce1d663e_en?filename=EU%20support%20to%20Refugees%20in%20TR_Results%20Framework.pdf.

²⁹ https://neighbourhood-enlargement.ec.europa.eu/document/download/99c1bfa3-1853-42ff-ae3b-59622f7bdab1_en?filename=EU%20support%20to%20refugees%20in%20TR_Theory%20of%20Change%202024.pdf.

³⁰ https://enlargement.ec.europa.eu/enlargement-policy/turkiye/eu-support-refugees-turkiye_sv.

³¹ Tekniskt bistånd för att övervaka resultaten av EU:s stöd till flyktingar i Turkiet – IPA/2024/461-735.

³² Tekniskt bistånd till stöd för övervakningen av åtgärder som finansieras genom faciliteten för flyktingar i Turkiet – IPA/2021/429-105 (addendum VI till kontrakt IPA/2018/393-877).

³³ EU:s delegation i Turkiet besökte den särskilda förvarsanläggningen i Adana i mars 2025 och den särskilda förvarsanläggningen i Aydın i september 2025. Resultaten delades med de turkiska myndigheterna.

³⁴ https://www.eca.europa.eu/ECAPublications/SR-2024-06/SR-2024-06_SV.pdf

hur datasystemet för det pågående Piktes-projektet kan förbättras. Flyktingarnas tillgång till grundläggande tjänster upprätthålls genom tillägg till kontrakt för direkta bidrag med de relevanta fackministerierna.

År 2024 beställde kommissionen en oberoende slutlig utvärdering av faciliteten, vilken slutfördes i slutet av 2025. I utvärderingen bedömdes facilitetens effektivitet, relevans, samstämmighet och hållbarhet, med särskilt fokus på den andra delutbetalningen. Rapporten³⁵ innehåller värdefulla rekommendationer för planeringen och genomförandet av EU:s flyktingstöd i Turkiet och i andra länder.

I utvärderingen konstateras att faciliteten medförde en omfattande och väl samordnad EU-insats för att uppnå betydande resultat för flyktingar och värdsamhällen inom prioriterade sektorer, särskilt beträffande skydd, grundläggande behov, utbildning och hälsa. I utvärderingen framhålls även facilitetens flexibilitet att anpassa sig till en utdragen och föränderlig kris. Samtidigt visar utvärderingen på utmaningar när det gäller att säkerställa resultatens hållbarhet, särskilt i fråga om försörjningsmöjligheter och långsiktig socioekonomisk inkludering, samt behovet av att ytterligare förbättra hållbarheten i insatser och uppsökande verksamhet riktade mot de mest utsatta grupperna.

6. Kommunikation och synlighet

Under 2025 fortsatte verksamheten med att i högre grad synliggöra facilitetens åtgärder och EU:s hjälp till Turkiet vad gäller landets mottagande av flyktinggrupper. Mot bakgrund av den ihållande negativa officiella retoriken och den allmänna opinionen gentemot flyktingar under denna period lades fokus på EU:s stöd till flyktingar och värdsamhällen efter jordbävningarna i februari 2023. Här följer några exempel:

I januari 2025 besökte EU:s kommissionär med ansvar för jämlikhet, beredskap och krishantering, Hadja Lahbib, projekt inom ramen för faciliteten för flyktingar i Turkiet i Ankara samt de jordbävningsdrabbade områdena.

I april 2025 gjordes en pressresa till Warszawa med framstående turkiska journalister. Pressresan anordnades i samarbete med Polens ambassad i Ankara under det polska ordförandeskapet och omfattade diskussioner om migration och ett besök vid Frontex högkvarter.

I maj 2025 anordnades en rad aktiviteter i Gaziantep för att fira Europadagen, däribland en mottagning på Zeugma-museet och skapandet av en väggmålning av en turkisk konstnär för att belysa det nära samarbetet mellan EU och Turkiet. Därefter följde ett antal ytterligare evenemang i Bryssel. Till exempel presenterades framgångshistorier, fotografier och filmer från delegationen vid en offentlig utställning framför Europaparlamentets byggnad. Utställningen pågick fram till Världsflyktingdagen den 20 juni. En pressresa anordnades

³⁵ https://enlargement.ec.europa.eu/final-evaluation-facility-refugees-turkey_sv.

mellan den 18 och 20 juni, och en mottagning hölls med delegationschefen och de turkiska företrädarna.

En soffbordsbok med framgångshistorier publicerades även vid invigningsevenemanget på Erimtan-museet den 11 juli.

7. Slutsatser och nästa steg

Faciliteten fortsatte att genomföras under 2025. Vid slutet av 2020 hade kontrakt ingåtts för facilitetens hela driftsanslag, och i slutet av 2025 hade totalt 5,9 miljarder euro betalats ut. Sammanlagt elva projekt kommer att fortsätta att genomföras fram till 2029. Det ytterligare flyktingstöd som anslagits för 2025–2027 fortsätter att genomföras och syftar till att säkerställa att många av insatserna inom ramen för faciliteten är hållbara.

Nästa steg inbegriper följande:

- *Fortsätta det effektiva genomförandet av alla projekt till förmån för flyktingar och värdsamhällen, i enlighet med principerna om en sund ekonomisk förvaltning.*
- *Fortsätta att genomföra flyktingrelaterade kommunikationsinsatser.*
- *Programplanera 195 miljoner euro i ytterligare stöd till flyktingar och värdsamhällen inom ramen för 2027 års budget för att säkerställa att facilitetens resultat fortsätter att vara hållbara.*
- *Fortsätta att övervaka behoven hos flyktingar i Turkiet.*